

Sygn. VUa 35/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska

SSR del. Marzena Foltyn-Banaszczyk

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku A. G.

przeciwko Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 25 lipca 2014r. sygn. IV U 156/14

1. oddala apelację,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na rzecz wnioskodawczyni A. G. kwotę 60,00 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt V Ua 35/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 kwietnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. pozbawił wnioskodawczynię A. G. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 22 września 2013 roku do 9 października 2013 roku oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za ten okres.

Od powyższej decyzji wniosła odwołanie A. G..

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 25 lipca 2014 roku, wydanym w sprawie IVU 35/14, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawczyni prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 22 września 2013 roku do dnia 9 października 2013 roku, zwalniając ją od obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego za ten okres. Ponadto zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawczyni kwotę 120 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę wyroku stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

A. G. jest pracownikiem (...) Na zwolnieniu lekarskim przebywała od 19 września 2013 roku.

Wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą dnia 30 września 2013 roku. Ta działalność polegać miała na układaniu okolicznościowych koszy i paczek świątecznych. Działalność zarejestrowała przez internet. Prowadzi ją u siebie w domu, nie potrzebuje odrębnego lokalu. Paczki, kosze są wykonywane z towaru powierzono albo z towaru zakupionego na potrzeby konkretnego zamówienia. Pierwsze zamówienie wnioskodawczyni wykonała w grudniu 2013 roku. Do tego czasu nie wykonała żadnego zamówienia, nie otrzymała też zapłaty za wykonane zamówienie.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie uznając za wiarygodne wyjaśnienia wnioskodawczyni, że w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim nie wykonywała działalności gospodarczej. Wnioskodawczyni nie podjęła też żadnych innych czynności, które mogłyby być uznane za wykonywanie czynności sprzecznych z celem zwolnienia lekarskiego.

Wobec powyższego nie było podstaw do zastosowania w sprawie art. 17 ustawy zasiłkowej. Przepis ten normuje utratę prawa do zasiłku chorobowego przez pracownika, który w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonuje pracę zarobkową lub wykorzystuje zwolnienie niezgodnie z celem tego zwolnienia. Żadne z ww. okoliczności nie miały miejsca w przypadku wnioskodawczyni. Organ rentowy tylko na podstawie wiadomości o dacie rejestracji działalności gospodarczej wywodzi wniosek o faktycznym wykonywaniu tej działalności i osiąganiu z niej dochodów. Tej tezie przeczą dowody zebrane w sprawie. Tym samym nie można było zasiłku chorobowego otrzymanego przez A. G. uznać za świadczenie nienależne w rozumieniu art. 84 ustawy systemowej. Z tych względów Sąd Rejonowy zmienił decyzję ZUS i przyznał wnioskodawczyni prawo do zasiłku chorobowego za okres od 22 września 2013 roku do 9 października 2013 roku i zwolnił ją z obowiązku zwrotu zasiłku za ten okres. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 i nast. k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją organ rentowy. Skarżący zarzucił wyrokowi naruszenie art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2014r. Nr 77. poz. 512) przez niewłaściwe jego zastosowanie i przyznanie wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego za okresy wskazane w wyroku.

W uzasadnieniu apelacji skarżący wskazał, że w spornym okresie wnioskodawczyni pobierała zasiłek chorobowy z tytułu umowy o pracę i została pozbawiona prawa do zasiłku z uwagi na podjęcie działalności zarobkowej w okresie niezdolności do pracy wykorzystując zwolnienie w sposób niezgodny z jego celem. W okresie tym wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą, zgłosiła się do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz opłaciła składkę z tego tytułu. Zdaniem apelującego gdyby wnioskodawczyni nie podjęła faktycznie działalności, nie miałyby podstawy do zgłoszenia się do ubezpieczenia zdrowotnego i nie miałyby obowiązku opłacania składki. Składka na ubezpieczenie zdrowotne stanowiła dla wnioskodawczyni określone obciążenia finansowe, którego nie musiałaby ponosić, gdyby faktycznie nie prowadziła działalności. Skoro zaś wnioskodawczyni miała zamiar prowadzić działalność od grudnia 2013 roku, to nie musiała zgłaszać się do ubezpieczenia z tytułu prowadzenia tej działalności już we wrześniu 2013 roku.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawczyni wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadniona.

Organ rentowy zarzucił w apelacji jedynie naruszenie prawa materialnego w postaci art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2014r. poz. 159), zwanej dalej ustawą zasiłkową, przez niewłaściwe jego zastosowanie. Nie zarzucił

naruszenia przepisów proceduralnych, w tym art. 233 k.p.c., choć w uzasadnieniu apelacji podnosi, że Sąd Rejonowy nieprawidłowo ustalił, iż wnioskodawczyni nie podjęła faktycznie działalności pozarolniczej w spornym okresie. ZUS odwołuje się przy tym do faktu, że wnioskodawczyni opłaciła za ten okres składkę zdrowotną. Miałoby to, zdaniem organu rentowego, świadczyć o tym, iż wnioskodawczyni prowadziła działalność pozarolniczą, która mogła polegać na reklamie tej działalności i pozyskiwaniu klientów. Tym samym, jak konstatuje ZUS, Sąd Rejonowy nieprawidłowo na podstawie zeznań wnioskodawczyni ustalił, że nie wykonywała ona działalności pozarolniczej od dnia 30 września 2013 roku.

Z tymi zarzutami Sąd Okręgowy się nie zgadza, akceptując nie tylko ustalony przez Sąd I instancji stan faktyczny, ale i rozważania prawne tego Sądu.

Podkreślić bowiem należy, że organ rentowy skupia się w uzasadnieniu apelacji wyłącznie na fakcie opłacenia przez wnioskodawczynię składki na ubezpieczenie zdrowotne i abstrahuje od pozostałego zebranego w sprawie materiału dowodowego. A ten materiał to nie tylko zeznania wnioskodawczyni, ale dowody z dokumentów, które ZUS pomija. Dowody w postaci: podatkowej księgi przychodów i rozchodów, zeznania PIT – 36, karty informacyjnej leczenia szpitalnego wskazują, że wnioskodawczyni nie prowadziła działalności pozarolniczej w spornym okresie. Przede wszystkim z ww. dokumentów wynika, że pierwsze zamówienie wnioskodawczyni wykonała w grudniu 2013 roku, do tego czasu nie wykonała żadnego zamówienia i nie otrzymała też zapłaty za wykonane zamówienie. Co jednak najistotniejsze, jeszcze w dniach od 2 do 4 października 2013 wnioskodawczyni przebywała w szpitalu z rozpoznaniem „poronienie zagrażające”. Tym samym jej twierdzenia, że nie zajmowała się w żadnym zakresie prowadzeniem działalności gospodarczej do dnia 9 października 2013 roku są w pełni wiarygodne.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny, Sąd Rejonowy prawidłowo zatem zastosował przepisy prawa materialnego i stwierdził, że organ rentowy nie miał podstaw do pozbawienia wnioskodawczyni prawa do zasiłku w trybie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Przepis ten odnosi się do ubezpieczonego (czyli zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy do osoby objętej ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych), który w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonuje pracę zarobkową lub wykorzystuje zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. Wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że ubezpieczony traci prawo do zasiłku chorobowego w przypadku wystąpienia jednej z dwóch niezależnych przesłanek określonych w tym przepisie, a więc wykonywania pracy zarobkowej w okresie orzeczonej niezdolności do pracy lub wykorzystywania zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. Wystarczy zatem ustalenie, że wystąpiła jedna z tych przesłanek, aby nastąpiła utrata uprawnień do świadczeń.

Z ustaleń dokonanych w sprawie wynika jednoznacznie, że wnioskodawczyni w okresie zwolnienia lekarskiego nie wykonywała czynności zarobkowych, co zarzucił jej organ rentowy. Tym samym niezasadnie zastosował ZUS nie tylko przepis art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej, ale i art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 roku poz. 121).

Z powyższych względów należało uznać zarzuty apelacji za chybione i na podstawie art. 385 k.p.c. orzec jak w punkcie „1” sentencji.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego znajduje uzasadnienie w treści art. 98 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 oraz § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461).